

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สมรรถนะผู้เรียน กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา
ปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

The relationship between personal factors, competencies of learners, and
quality of life of undergraduate students in the Faculty of Science,
Nakhon Phanom University

ธนเมศวร์ แท่นคำ^{1*}, อารยา ประเสริฐชัย²

Thanamet Thaenkham¹, Araya Prasertchai²

สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม^{1*}, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช²
Department of Public Health, Faculty of Science, Nakhon Phanom University^{1*}, School of Health Sciences, Sukhothai
Thammathirat Open University²

(Received: 25 December 2025; Revised: 28 February 2026; Accepted: 19 March 2026)

บทคัดย่อ

สมรรถนะผู้เรียนและคุณภาพชีวิตของนักศึกษามีความสำคัญมากที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคต การวิจัยเชิงพรรณนา ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สมรรถนะผู้เรียน กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสมรรถนะผู้เรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 และแบบวัดคุณภาพชีวิตที่ดัดแปลงมาจากของ องค์การอนามัยโลก มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไคสแควร์

ผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.27$, $SD. = 0.65$) คุณภาพชีวิตโดยรวม มีคุณภาพชีวิตที่ดี ($M = 104.70$, $SD. = 12.09$) คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม พบว่านักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี ร้อยละ 2.00 ปัจจัยส่วนบุคคลและสมรรถนะผู้เรียนไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาแนวนโยบายและการวางแผนโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและสนับสนุนการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของนักศึกษา สภาพแวดล้อมที่ดีในมหาวิทยาลัยอาจช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ของสถาบัน ดึงดูดนักศึกษาใหม่มากขึ้น และอาจช่วยลดอัตราการลาออกของนักศึกษาได้

คำสำคัญ: สมรรถนะ, คุณภาพชีวิต, ผู้เรียน

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: thanamet.th@npu.ac.th, ธนเมศวร์ แท่นคำ)

Abstract

The competency of learners and the quality of life of students are crucial factors leading to future success. This descriptive research aimed to examine the relationship between personal factors, learner competencies, and the quality of life of undergraduate students in the Faculty of Science at Nakhon Phanom University. Data were collected using a learner competency questionnaire with a reliability coefficient of 0.85 and a quality of life measurement scale adapted from the World Health Organization, with a reliability coefficient of 0.83. Descriptive data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and the relationship analysis using the Chi-square correlation coefficient.

The results revealed that the overall learner competencies of undergraduate students in the Faculty of Science at Nakhon Phanom University were at a high level ($M=4.27$, $SD.=0.65$). The overall quality of life was good ($M=104.7$, $SD.=12.09$). Regarding the environmental quality of life, it was found that 2.00% of students had a low quality of life. Personal factors and student competencies were not significantly associated with quality of life at the 0.05 level of statistical significance. The findings provide useful information for policy development and project planning that align with student needs and support improvements in students' quality of life. A positive university environment may also strengthen the institution's image, attract more prospective students, and potentially help reduce student dropout rates.

Keywords: Competency, Quality of Life, Learners

บทนำ

คุณภาพชีวิตมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนในชีวิตให้มีความสุขและประสบความสำเร็จ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักศึกษาปริญญาตรี เช่น สิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์กับสังคม หลักสูตรการเรียนการสอน รายจ่ายต่อเดือน (Tanviboonwong, 2022) พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ (Lertsakornsiri, 2021) เกรตเฉลี่ยสะสม สถานที่พักอาศัย ชั้นปีที่ศึกษา (Poomjan, 2017) และระดับสุขภาพจิต (Kongman, 2020) ในทางกลับกันเมื่อความฉลาดทางอารมณ์ การสนับสนุนทางสังคม สัมพันธภาพกับครอบครัวและสัมพันธภาพกับเพื่อนลดลง ส่งผลให้ปัญหาสุขภาพจิตของนักศึกษาเพิ่มขึ้น (Kongman, 2020) ภาวะซึมเศร้า วิตกกังวล ความเครียด เป็นปัญหาสุขภาพจิตที่สำคัญระดับต้น ๆ ของสาธารณสุขโลก ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการประเมินระดับคุณภาพชีวิต

วัยที่พบว่าประสบปัญหาด้านสุขภาพจิตที่ไม่ดีส่วนใหญ่เป็นช่วงวัยนักศึกษา ปัจจุบันพบว่า นักศึกษาทั่วโลก เริ่มมีอาการซึมเศร้า ร้อยละ 35.40 มีอาการวิตกกังวล ร้อยละ 40.20 มีอาการความเครียดทั่วไป ร้อยละ 36.30 และมีปัญหาการนอนไม่หลับหรือความเครียดรวมอื่น ๆ ร้อยละ 41.10 (Paiva, 2025)

การศึกษาในประเทศไทย สํารวจจากนักศึกษามหาวิทยาลัยหลาย ๆ แห่ง พบว่า ร้อยละ 31.40 มีอาการซึมเศร้า และ ร้อยละ 14.20 มีภาวะซึมเศร้ารุนแรงตามเกณฑ์วินิจฉัย (PHQ-9) (Liangruenrom, 2025) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตของนักศึกษา คือ การขาดการสนับสนุนทางสังคมนักศึกษาที่มีเครือข่ายสังคมและการสนับสนุนจากสังคมที่ต่ำ มีแนวโน้มมีความพึงพอใจในชีวิตและแรงจูงใจทางการเรียนต่ำลง ซึ่งเป็นผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมของนักศึกษา (Chen, 2023) การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นตัวแปรหนึ่งในการทำนายสมรรถนะผู้เรียนทางการเรียนของนักศึกษาได้ร้อยละ 2.70 (Bunthumporn, 2019) ดังนั้นจึงคาดคะเนได้ว่าความพร้อมด้านสมรรถนะผู้เรียนต่างๆ ของผู้เรียนมีความเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต

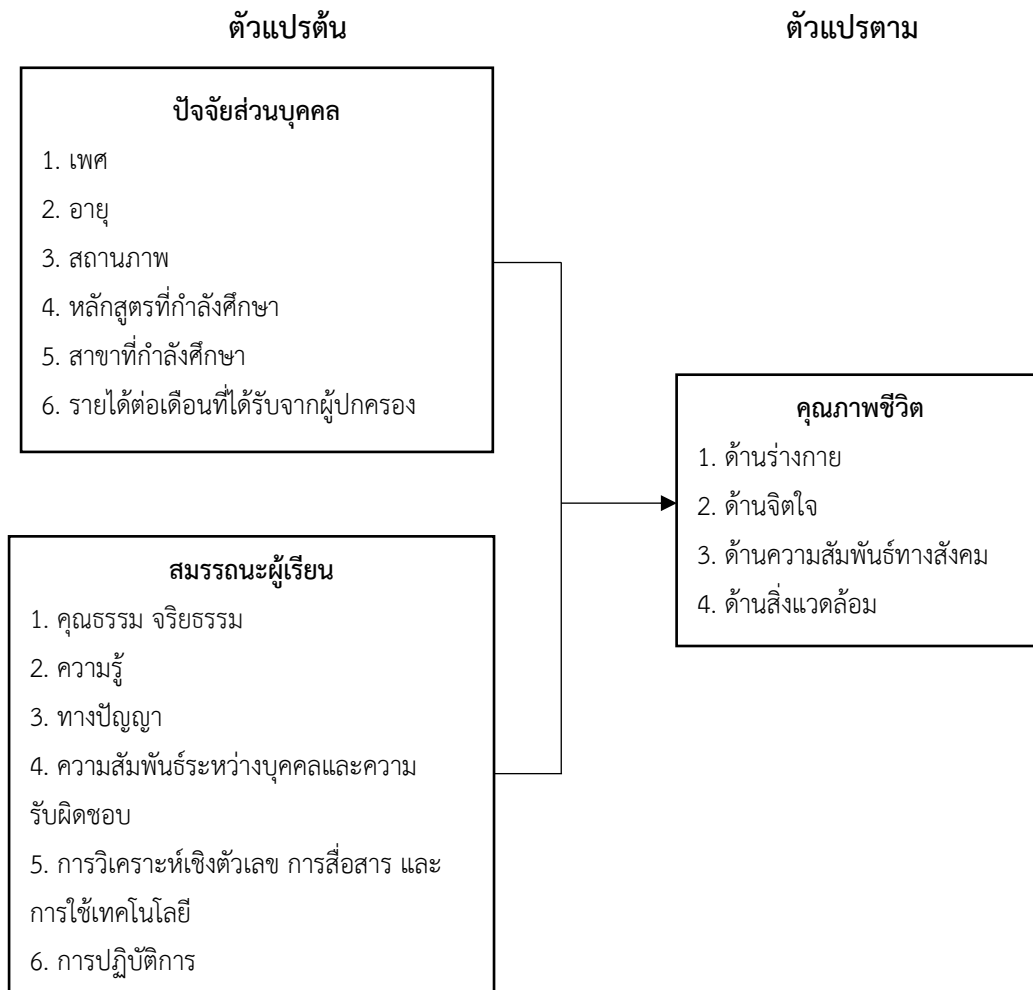
การศึกษาสมรรถนะผู้เรียนทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีความไวต่อการแสดงออกทางวัฒนธรรม ด้านการมีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ด้านการเคารพความเป็นบุคคล ด้านการเข้าใจความต่างทางวัฒนธรรม และด้านการให้การพยาบาลที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม (Muanhour, 2024) ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า บัณฑิตควรมีลักษณะเด่น คือ ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู (Gunnula, 2024) แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้บัณฑิตต้องการบัณฑิตที่มีสมรรถนะผู้เรียนสูง ในการร่วมงานหรือพัฒนาองค์กรในอนาคต

จากการทบทวนวรรณกรรมยังไม่มีการศึกษาว่าระดับสมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ที่กำหนดให้เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร คือเมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาแล้วต้องปฏิบัติอย่างไรได้บ้าง และสมรรถนะผู้เรียนดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาอย่างไร ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่จะทำให้ นักศึกษาประสบความสำเร็จเป็นบัณฑิตที่มีจิตวิญญาณในวิชาชีพของตนเองได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สมรรถนะผู้เรียน กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในอนาคตสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผน กำหนด แนวทางในการจัดการเรียนรู้ หรือบริหารการศึกษาให้ได้ผลลัพธ์ตรงตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ระดับสมรรถนะผู้เรียน และระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สมรรถนะผู้เรียน กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยมีทั้งหมด 3 ส่วน คือ 1. แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล 2. แบบสอบถามสมรรถนะผู้เรียน และ 3. แบบวัดคุณภาพชีวิตที่ดัดแปลงมาจากขององค์การอนามัยโลกฉบับย่อภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) เก็บข้อมูลด้วยวิธีออนไลน์ (Google Form) หลังจากที่ได้รับรองอนุมัติจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ระยะเวลาในการวิจัย 1 ปี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาฟิสิกส์ สาขาเคมี สาขาชีววิทยา และสาขาคณิตศาสตร์ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จังหวัดนครพนม ศึกษาทุกหน่วยประชากร จำนวน 100 คน

กลุ่มตัวอย่าง มีคุณสมบัติดังนี้ 1) ทุกเพศ 2) อายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป 3) กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม สาขาฟิสิกส์ สาขาเคมี สาขาชีววิทยา และสาขาคณิตศาสตร์ 4) ยินยอมเป็นผู้ให้ข้อมูลในโครงการวิจัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน

การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง การได้มาซึ่งกลุ่มอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ทราบจำนวนประชากรแน่นอน ของ Taro Yamane ดังนี้ (Yamane, 1967)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05 หรือ 5%)

แทนค่า

$$n = \frac{102}{1 + 102(0.05)^2} = 80.76$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือจำนวนทั้งหมด 81 คน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าจำนวนไม่แตกต่างจากกลุ่มประชากรทั้งหมดจึงเลือกจะศึกษาทุกหน่วยประชากรคือจำนวน 102 คน แต่ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มีนักศึกษาลาออกจำนวน 2 คน จึงเหลือประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น 100 คน

การสุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง เนื่องจากเก็บข้อมูลวิจัยจากทุกหน่วยประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คือปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ หลักสูตรที่กำลังศึกษา สาขาที่กำลังศึกษา รายได้ต่อเดือนที่ได้รับจากผู้ปกครอง

ส่วนที่ 2 คือสมรรถนะผู้เรียน ซึ่งเครื่องมือวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยเป็นผู้พัฒนาขึ้นมาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียนที่เป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรด้านวิทยาศาสตร์ของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ประกอบด้วย 6 สมรรถนะผู้เรียน จำนวนทั้งหมด 20 ข้อ ได้แก่ สมรรถนะผู้เรียนที่ 1 คุณธรรมจริยธรรม จำนวน 5 ข้อ สมรรถนะผู้เรียนที่ 2 ความรู้ จำนวน 4 ข้อ สมรรถนะผู้เรียนที่ 3 ทักษะทางปัญญา จำนวน 3 ข้อ สมรรถนะผู้เรียนที่ 4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 3 ข้อ สมรรถนะผู้เรียนที่ 5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี จำนวน 4 ข้อ และ สมรรถนะผู้เรียนที่ 6 ทักษะการปฏิบัติการ จำนวน 1 ข้อ

การแปลผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยระดับสมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษา ไว้ดังนี้ (Chaiwong, 2021)

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับสมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับสมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับสมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับสมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับสมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำมาก

ส่วนที่ 3 แบบวัดคุณภาพชีวิต โดยผู้วิจัยดัดแปลงมาจากขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI) (Mahatnirunkul, 1998) ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน และคุณภาพชีวิตโดยรวม ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านร่างกาย (Physical domain) คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคล ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้ถึงความรู้สึกสุขสบาย ไม่มีความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางร่างกายได้ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 2 ด้านจิตใจ (Psychological domain) คือ การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจในตนเอง การรับรู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ว่าคุณได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมด้วย รวมทั้งการรับรู้ในเรื่องอารมณ์ทางเพศ หรือการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ ไม่ถูกกักขัง มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าคุณได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่าง ๆ การคมนาคมสะดวก เป็นต้น

การให้คะแนนแบบวัดคุณภาพชีวิต ข้อคำถามที่มีความหมายทางบวก 23 ข้อ และข้อคำถามที่มีความหมายทางลบ 3 ข้อ คือ ข้อ 2 9 11 แต่ละข้อเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบ

กลุ่มที่ 1 ข้อความทางลบ 3 ข้อ แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ ถ้าผู้ให้ข้อมูลตอบ ไม่เลย ให้ 5 คะแนน เล็กน้อยให้ 4 คะแนน ปานกลาง ให้ 3 คะแนน มากให้ 2 คะแนน มากที่สุดให้ 1 คะแนน

กลุ่มที่ 2 ข้อความทางบวก 23 ข้อ แต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้ ถ้าผู้ให้ข้อมูลตอบ ไม่เลย ให้ 1 คะแนน เล็กน้อยให้ 2 คะแนน ปานกลาง ให้ 3 คะแนน มากให้ 4 คะแนน มากที่สุดให้ 5 คะแนน

การแปลผล คะแนนคุณภาพชีวิตมีคะแนน ตั้งแต่ 26 – 130 คะแนน โดยเมื่อผู้ตอบรวมคะแนนทุกข้อ ได้คะแนนเท่าไร สามารถเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติที่กำหนดดังนี้ คะแนน 26 – 60 คะแนน แสดงถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี คะแนน 61 – 95 คะแนน แสดงถึงการมีคุณภาพชีวิตกลาง ๆ คะแนน 96 – 130 คะแนน แสดงถึงการมีคุณภาพชีวิตที่ดี แบ่งระดับคะแนนคุณภาพชีวิต แยกออกเป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ด้านสุขภาพกาย คะแนน 7 – 16 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี คะแนน 17 – 26 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตกลางๆ และคะแนน 27 – 35 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

2. ด้านจิตใจ คะแนน 6 – 14 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี คะแนน 15 – 22 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตกลางๆ และคะแนน 23 – 30 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

3. ด้านสัมพันธ์ทางสังคม คะแนน 3 – 7 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี คะแนน 8 – 11 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตกลางๆ และคะแนน 12 – 15 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4. ด้านสิ่งแวดล้อม คะแนน 8 – 18 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี คะแนน 19 – 29 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตกลางๆ และคะแนน 30 – 40 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่วนคุณภาพชีวิตโดยรวม คะแนน 26

– 60 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี คะแนน 61 – 95 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตกลางๆ และคะแนน 96 – 130 เท่ากับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

องค์ประกอบด้านสุขภาพกาย ได้แก่ ข้อ 2, 3, 4, 10, 11, 12, 24 องค์ประกอบด้านจิตใจ ได้แก่ ข้อ 5, 6, 7, 8, 9, 23 องค์ประกอบด้านสัมพันธภาพทางสังคม ได้แก่ ข้อ 13, 14, 25 องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ข้อ 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 ส่วนข้อ 1 ข้อ 26 เป็นตัวชี้วัดที่อยู่ในหมวดคุณภาพชีวิตและสุขภาพโดยรวม การนำเสนอผลจะต้องนำเสนอในรูปแบบของคะแนนเฉลี่ยทั้งหมด และคะแนนของแต่ละองค์ประกอบเพื่อใช้เปรียบเทียบกับการศึกษาอื่น ๆ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ก่อนทำการร่างเครื่องมือการวิจัย และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านในการพิจารณา

1. แบบสอบถามสมรรถนะผู้เรียน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) มีค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อ และหลังจากที่ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาไปทดสอบกับนักศึกษาปริญญาตรีสาขาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 30 คน ผลการศึกษาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยมีค่า Cronbach's Alpha Coefficient เท่ากับ 0.85

2. แบบวัดคุณภาพชีวิต คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) มีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.66 – 1.00 หลังผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาไปทดสอบกับนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 30 คน การศึกษาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยมีค่า Cronbach's Alpha Coefficient เท่ากับ 0.83

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม

2. เมื่อได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมเกี่ยวกับมนุษย์แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และนำไปเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองมีการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างและป้องกันผลกระทบด้านจริยธรรมที่อาจเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยจะแนะนำตัว สร้างสัมพันธภาพ อธิบายวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานวิจัย และระยะเวลาในการทำวิจัย พร้อมชี้แจงให้ทราบถึงสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง หากอาสาสมัครส่งแบบสอบถามคืนหรือคลิกส่งแบบสอบถามออนไลน์ ถือว่าเป็นการแสดงความยินยอมโดยการกระทำ

4. ผู้ให้ข้อมูลที่ยินยอมและทำแบบสอบถามครบถ้วนเรียบร้อยจนถึงกระบวนการส่งแบบสอบถาม โดยคำตอบหรือข้อมูลที่ได้อือเป็นความลับและผลการวิจัยจะนำเสนอเป็นภาพรวม หลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบ

แบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์ของคำตอบ ได้รับการตอบแบบสอบถามคิดเป็นอัตราการตอบกลับร้อยละ 100.00 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติ และเขียนรายงานผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมานสำหรับวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ได้แก่ สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไคสแควร์

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม เลขที่โครงการวิจัย REC 118/68 วันที่รับรอง 20 ตุลาคม 2568

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

นักศึกษาผู้ให้ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 85.00 อายุระหว่าง 18 - 29 ปี อายุเฉลี่ย 20.15 ปี ส่วนใหญ่อายุ 19 ปี ร้อยละ 34.00 สถานภาพโสด ร้อยละ 99.00 กำลังศึกษาอยู่หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ร้อยละ 86.00 สาขาวิชาชีววิทยา ร้อยละ 72.00 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ได้รับ ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 54.00

2. สมรรถนะผู้เรียน

พบว่า นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีสมรรถนะผู้เรียนโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง ($M = 4.27$, $SD = 0.65$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 100 คน

สมรรถนะผู้เรียน	รายการ	M	SD.	ระดับ
				สมรรถนะผู้เรียน
สมรรถนะผู้เรียนที่ 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม	1. นักศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต	4.69	0.54	สูงมาก
	2. นักศึกษามีระเบียบวินัย	4.38	0.64	สูง
	3. นักศึกษามีจิตสำนึกและตระหนักในการปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ	4.59	0.57	สูงมาก
	4. นักศึกษาเคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น	4.62	0.58	สูงมาก
	5. นักศึกษามีจิตสาธารณะ	4.53	0.57	สูงมาก
	โดยรวมสมรรถนะผู้เรียนที่ 1	4.56	0.57	สูงมาก

สมรรถนะผู้เรียน	รายการ	M	SD.	ระดับ สมรรถนะ ผู้เรียน
สมรรถนะผู้เรียนที่ 2 ด้านความรู้	6. นักศึกษามีความรู้ในหลักการและทฤษฎีทางด้านเคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์	4.10	0.75	สูง
	7. นักศึกษามีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และ/หรือ คณิตศาสตร์ ที่จะนำมาอธิบายหลักการและทฤษฎีทางด้านเคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์	4.02	0.81	สูง
	8. นักศึกษาสามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ พัฒนาความรู้ใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์	4.17	0.71	สูง
	9. นักศึกษามีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ หรือมี ลักษณะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	4.21	0.70	สูง
	โดยรวมสมรรถนะผู้เรียนที่ 2	4.12	0.74	สูง
สมรรถนะผู้เรียนที่ 3 ด้านทักษะทางปัญญา	10. นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมี เหตุมีผลตามหลักการและวิธีการทางเคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์	4.15	0.68	สูง
	11. นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางเคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์ ไปประยุกต์กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	4.27	0.60	สูง
	12. นักศึกษามีความใฝ่รู้ สามารถวิเคราะห์และ สังเคราะห์ความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่หลากหลาย ได้อย่างถูกต้องและเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม	4.30	0.65	สูง
สมรรถนะผู้เรียนที่ 4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ	โดยรวมสมรรถนะผู้เรียนที่ 3	4.24	0.64	สูง
	13. นักศึกษามีภาวะผู้นำโดยสามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นในฐานะผู้นำและสมาชิกที่ดี	4.30	0.67	สูง
	14. นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสังคมและองค์กร รวมทั้งพัฒนาตนเองและพัฒนางาน	4.50	0.61	สูงมาก
	15. นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และ วัฒนธรรมองค์กร	4.48	0.55	สูง
สมรรถนะผู้เรียนที่ 5 ด้าน ทักษะการวิเคราะห์เชิง ตัวเลขการสื่อสารและการ ใช้เทคโนโลยี	โดยรวมสมรรถนะผู้เรียนที่ 4	4.42	0.61	สูง
	16. นักศึกษาสามารถประยุกต์ความรู้ทางคณิตศาสตร์ และสถิติ เพื่อการวิเคราะห์และประมวลผล การ แก้ปัญหาเพื่อนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสม	4.17	0.66	สูง
	17. นักศึกษามีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อสื่อสารความรู้ทางเคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ หรือ	4.04	0.72	สูง

สมรรถนะผู้เรียน	รายการ	M	SD.	ระดับ สมรรถนะ ผู้เรียน
สมรรถนะผู้เรียนที่ 6 ด้าน ทักษะการปฏิบัติการ	ฟลิคส์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเลือกใช้ รูปแบบการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม			
	18. นักศึกษามีทักษะและความรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการ ค้นคว้าได้อย่างเหมาะสมและจำเป็น	3.89	0.90	สูง
	19. นักศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ สืบค้นและเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสถานการณ์	4.35	0.60	สูง
	โดยรวมสมรรถนะผู้เรียนที่ 5	4.11	0.72	สูง
	20. นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ใน ห้องปฏิบัติการ หรือใช้เครื่องมือการตรวจวิเคราะห์ ทางด้านเคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์ ในงาน อุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องและ เหมาะสม	4.22	0.66	สูง
	โดยรวมสมรรถนะผู้เรียนที่ 6	4.22	0.66	สูง
	โดยรวมทั้ง 6 สมรรถนะผู้เรียน	4.27	0.65	สูง

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พบว่านักศึกษา
มีคุณภาพชีวิตโดยรวมคือ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ($M = 104.70$, $SD = 12.09$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 100 คน

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต	จำนวน (ร้อยละ)	ระดับคุณภาพชีวิต
1. ด้านร่างกาย ($M = 27.54$, $SD = 3.78$)	61 (61.00) 39 (39.00) 0 (0.00)	มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณภาพชีวิตปานกลาง มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี
2. ด้านจิตใจ ($M = 24.24$, $SD = 3.31$)	73 (73.00) 27 (27.00) 0 (0.00)	มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณภาพชีวิตปานกลาง มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($M = 12.59$, $SD = 1.61$)	80 (80.00) 20 (20.00) 0 (0.00)	มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณภาพชีวิตปานกลาง มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	79 (79.00)	มีคุณภาพชีวิตที่ดี

องค์ประกอบคุณภาพชีวิต	จำนวน (ร้อยละ)	ระดับคุณภาพชีวิต
($M = 32.09$, $SD. = 4.70$)	19 (19.00)	มีคุณภาพชีวิตปานกลาง
	2 (2.00)	มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี
5. คุณภาพชีวิตโดยรวม	79 (79.00)	มีคุณภาพชีวิตที่ดี
($M = 104.70$, $SD. = 12.09$)	21 (21.00)	มีคุณภาพชีวิตปานกลาง
	0 (0.00)	มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิต พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ หลักสูตร สาขาวิชา รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม $P\text{-value} > 0.05$ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 100 คน

ปัจจัยส่วนบุคคล	คุณภาพชีวิต			χ^2	df	P – value
	มีคุณภาพ	มีคุณภาพ	มีคุณภาพ			
	ชีวิตที่ดี	ชีวิตปานกลาง	ชีวิตที่ไม่ดี			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
เพศ						
ชาย	13 (13.00)	2 (2.00)	0 (0.00)	41.17	40	0.41
หญิง	66 (66.00)	19 (19.00)	0 (0.00)			
อายุ						
18 ปี	3 (3.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	192.97	240	0.98
19 ปี	27 (27.00)	7 (7.00)	0 (0.00)			
20 ปี	27 (27.00)	5 (5.00)	0 (0.00)			
21 ปี	12 (12.00)	3 (3.00)	0 (0.00)			
22 ปี	9 (9.00)	5 (5.00)	0 (0.00)			
23 ปี	0 (0.00)	1 (1.00)	0 (0.00)			
29 ปี	1 (1.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
สถานภาพ						
โสด	78 (78.00)	21 (21.00)	0 (0.00)	19.19	40	0.99
สมรส	1 (1.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
หลักสูตร						
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	11 (11.00)	3 (3.00)	0 (0.00)	50.58	40	0.12
ครุศาสตรบัณฑิต	68 (68.00)	18 (18.00)	0 (0.00)			

สาขาวิชา

ฟิสิกส์	5 (5.00)	4 (4.00)	0 (0.00)			
เคมี	8 (8.00)	3 (3.00)	0 (0.00)	108.38	120	0.76
ชีววิทยา	59 (59.00)	13 (13.00)	0 (0.00)			
คณิตศาสตร์	7 (7.00)	1 (1.00)	0 (0.00)			

รายได้

ต่ำกว่า 5,000 บาท	36 (36.00)	18 (18.00)	0 (0.00)	144.69		
5,001 – 10,000 บาท	40 (40.00)	3 (3.00)	0 (0.00)		120	0.06
10,001 – 15,000 บาท	2 (2.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
15, 001 -20,000 บาท	1 (1.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			

Chi-square test, *มีนัยสำคัญทางสถิติ P-value < 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้เรียนกับคุณภาพชีวิต พบว่า สมรรถนะผู้เรียน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ทักษะการปฏิบัติ และสมรรถนะผู้เรียน โดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม P-value > 0.05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะผู้เรียนกับคุณภาพชีวิต ของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม จำนวน 100 คน

สมรรถนะผู้เรียน	คุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	มีคุณภาพ	มีคุณภาพ	มีคุณภาพ			
	ชีวิตที่ดี	ชีวิตปานกลาง	ชีวิตที่ไม่ดี			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
สูงมาก						
สูง	23 (23.00)	9 (9.00)	0 (0.00)	1.63	2	0.44
ปานกลาง	55 (55.00)	12 (12.00)	0 (0.00)			
ต่ำ	1 (1.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
2. ด้านความรู้						
สูงมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.54	1	0.46
สูง	77 (77.00)	21 (21.00)	0 (0.00)			
ปานกลาง	2 (2.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			

สมรรถนะผู้เรียน	คุณภาพชีวิต			χ^2	df	P-value
	มีคุณภาพ	มีคุณภาพ	มีคุณภาพ			
	ชีวิตที่ดี	ชีวิตปานกลาง	ชีวิตที่ไม่ดี			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
ต่ำ	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
3. ด้านทักษะทางปัญญา						
สูงมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
สูง	76 (76.00)	21 (21.00)	0 (0.00)			
ปานกลาง	3 (3.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำ	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ						
สูงมาก						
สูง	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.54	1	0.46
ปานกลาง	77 (77.00)	21 (21.00)	0 (0.00)			
ต่ำ	2 (2.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี						
สูงมาก						
สูง	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.54	1	0.46
ปานกลาง	77 (77.00)	21 (21.00)	0 (0.00)			
ต่ำ	2 (2.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
6. ทักษะการปฏิบัติ						
สูงมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
สูง	76 (76.00)	21 (21.00)	0 (0.00)	0.82	1	0.36
ปานกลาง	3 (3.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำ	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			

สมรรถนะผู้เรียน	คุณภาพชีวิต			χ ²	df	P-value
	มีคุณภาพ	มีคุณภาพ	มีคุณภาพ			
	ชีวิตที่ดี	ชีวิตปานกลาง	ชีวิตที่ไม่ดี			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
7. สมรรถนะผู้เรียนโดยรวม						
สูงมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	0.54	1	0.46
สูง	77 (77.00)	21 (21.00)	0 (0.00)			
ปานกลาง	2 (2.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำ	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			
ต่ำมาก	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)			

Chi-square test, *มีนัยสำคัญทางสถิติ P-value < 0.05

อภิปรายผล

1. นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม มีสมรรถนะผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M = 4.27$, $SD. = 0.65$) เป็นเพราะผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2567 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังสมรรถนะวิชาชีพครู ซึ่งพบว่าสมรรถนะวิชาชีพครูที่ควรจะเป็นตามมุมมองของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มากที่สุดคือ บุคลิกภาพความเป็นครูและทัศนคติ: การปรับตัว ($M = 4.77$, $SD. = 0.43$) รองลงมาคือ จิตวิญญาณความเป็นครู ($M = 4.73$, $SD. = 0.52$) และบริหารจัดการชั้นเรียน ($M = 4.70$, $SD. = 0.47$) ตามลำดับ (Gunnula, 2024) สอดคล้องกับการศึกษาของนางนุช โรจนเลิศ พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีสมรรถนะผู้เรียนเชิงการเรียนรู้ในระดับมาก (Rotjanalert, 2018) การวิจัยของทศพล แอนโก พบว่าสมรรถนะผู้เรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาทันตสาธารณสุข อยู่ในระดับที่สูง ($M = 4.13$, $SD. = 0.43$) (Aengo, 2020) และสอดคล้องกับการศึกษาของมานุนณย์ สุติศา พบว่า นักศึกษามีความรู้ตามสมรรถนะผู้เรียน ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (Sutika, 2017)

2. นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ($M = 104.70$, $SD. = 12.09$) เพราะว่าคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองนครพนม ที่มีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการดำเนินชีวิตของนักศึกษา จากรายงานประจำปี 2567 ของมหาวิทยาลัยนครพนม พบว่า คุณภาพชีวิตนักศึกษามหาวิทยาลัยนครพนมอยู่ในเกณฑ์ดี (Nakhon Phanom University, 2024) สอดคล้องกับการศึกษาของมาลีวัล เลิศสาครศิริ พบว่า คุณภาพชีวิตของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ อยู่ในระดับมาก ($M = 3.90$, $SD. = 0.36$) (Lertsakornsiri, 2021) การศึกษาของปริญพร วิศาลบุรณ์ พบว่า คุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลตำรวจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.53$, $SD. = 0.56$) (Visalboon, 2022) การศึกษาของจุฑาลักษณ์ จอกทอง พบว่า คุณภาพชีวิตนักศึกษาวิทยาลัย

การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านชีวิตสังคมอยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (μ , 38.30; σ , 5.72) (Jokthong, 2020) และการศึกษาของสุพัฒนา ศักดิฐานนท์ พบว่า นักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 1 มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุด รองลงมาได้แก่ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 3 และนักศึกษาพยาบาล ชั้นปี 2 โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนน ($M = 102.75$, $SD. = 14.11$), ($M = 101.49$, $SD. = 15.19$) และ ($M = 101.02$, $SD. = 15.53$) ตามลำดับ (Sakdisthanont, 2025)

3. ปัจจัยส่วนบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม $P\text{-value} > 0.05$ เป็นเพราะว่าในการศึกษาที่ผ่านมา ได้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในประเทศไทยไม่ใช่ปัจจัยส่วนบุคคล แต่เป็นปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการศึกษา สภาพแวดล้อมทางสังคม สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ความพึงพอใจในด้านวิชาการ และความสมดุลระหว่างการเรียนรู้และการพักผ่อน เป็นต้น (Photiwat, 2023) สอดคล้องกับการศึกษาของอริยา เหมือนวาจา พบว่า เพศ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (Mueanwaja, 2018) การศึกษาของกิตติพัฒน์ ทาวงศ์ชา พบว่า สถานภาพ เพศ อายุ สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ระดับผลการเรียน และค่าใช้จ่ายรายเดือน ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต (Thawongsa, 2018) ในทางตรงข้ามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ภูเก็ต สังกัดสถาบันบรมราชชนก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์ และระดับความเครียด โดยสามารถรวมทำนายได้ในทิศทางบวกร้อยละ 24.30 (R^2 , 0.243) (Kaewkrachok, 2025) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒองครักษ์ คือ สิ่งแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ของสังคม หลักสูตรการเรียนการสอน รายจ่ายของนิสิตต่อเดือน ซึ่งสามารถรวมกันทำนายคุณภาพชีวิตของนิสิตได้ร้อยละ 72.40 (Tanviboonwong, 2022)

4. สมรรถนะผู้เรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม $P\text{-value} > 0.05$ เพราะว่ารระดับสมรรถนะผู้เรียนอาจไม่ใช่ปัจจัยโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม มีผลลัพธ์ด้านผู้เรียนอยู่ในระดับดีมาก ($M = 4.69$) (Nakhon Phanom University, 2020) ปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ต่างหากที่มีผล เช่น ความพึงพอใจในการเรียนรู้ ความรู้สึกว่าการศึกษามีค่าและสอดคล้องกับเป้าหมาย และสุขภาพทางร่างกายและจิตใจ เป็นต้น (Photiwat, 2023) สอดคล้องกับการศึกษาของอริยา เหมือนวาจา พบว่า ผลการเรียน ของนักศึกษาพยาบาลไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต (Mueanwaja, 2018) อย่างไรก็ตามยังมีหลายการศึกษาที่ค้นพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต คือ การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองด้านการสนับสนุนทางด้านวัตถุ ด้านการสนับสนุนทางด้านวาจา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ด้านการบริหาร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านสังคมเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ (Thawongsa, 2018)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตนักศึกษา ไม่ได้มาจากปัจจัยส่วนบุคคลเป็นหลักเพียงอย่างเดียว ปัจจัยภายนอกเป็นส่วนที่สำคัญมากที่ทำให้ระดับคุณภาพชีวิตสูงขึ้น ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง คือ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย (X_{16} , r , .820) (Hinkle, 1998) ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อความคงอยู่ของนักศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของขวัญจิตร สงวนโรจน์ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ลาออกกลางคัน เพราะสาเหตุจากสภาพลักษณะของมหาวิทยาลัยและด้านหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sanguanrot, 2021) เพราะฉะนั้นหลักสูตร คณะ มหาวิทยาลัย ควรนำข้อมูลการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการเป็นข้อมูลสนับสนุนการวางแผนแนวทาง หรือนโยบายการบริหาร ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ซึ่งมีโอกาสให้มีจำนวนนักเรียนสนใจเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้มากขึ้นและลดอัตราการลาออกได้อย่างมากในอนาคต

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้

1. กรณีที่ผลการศึกษาพบว่าระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าคนปกติ ร้อยละ 2.00 โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารตั้งแต่ระดับหลักสูตร คณะ หรือมหาวิทยาลัย สามารถนำข้อมูลการศึกษาไปใช้ในการพิจารณา วางแผน แก้ไข ป้องกัน หรือส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตในด้านสิ่งแวดล้อม หรือทุกด้านให้อยู่ในระดับปกติ
2. นักวิจัยท่านอื่นๆ สามารถนำข้อมูลการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการวิพากษ์ เปรียบเทียบ หรืออ้างอิงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งต่อไปเพื่อให้ข้อค้นพบใหม่ๆ มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพร่วมด้วย โดยสัมภาษณ์เชิงลึก สัมภาษณ์แบบกลุ่ม หรือใช้แบบสอบถามที่มีจุดประสงค์ในการประเมินเดียวกันแต่คนละชุดข้อมูล ในการเก็บข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบ และยืนยัน สนับสนุนผลการวิจัยของทั้ง 2 เครื่องมือ
2. การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรม และกลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรม มีความแตกต่างกันหรือไม่ ในประเด็นสมรรถของผู้เรียน และคุณภาพชีวิต

รายการอ้างอิง

- Aengo, T., Tippimwong, P., Yingyai, S., Chaichuay, P., & Chantawaree, P. (2020). Students's competencies for Bachelor of Public Health (Dental Public Health), Sirindhorn College of Public Health, Praboromarajchanok Institute. *Thai Dental Nurse Journal*, 31(1), 1-11.
- Bunthumporn, N., Vuthiarpa, S., & Vattanaamorn, S. (2019). Predictors of Academic Performance among Baccalaureate Students Thammasat University. *Journal of Nursing Science Chulalongkorn University*, 31(1), 15-25.
- Chen, C., Bian, F., & Zhu, Y. (2023). The relationship between social support and academic

- engagement among university students: the chain mediating effects of life satisfaction and academic motivation. *BMC public health*, 23(1), 2368. <https://doi.org/10.1186/s12889-023-17301-3>.
- Chaiwong, N., Piwpong, R., Bunmee, P. & Khongruangra, Y. (2021). Building well-being for the elderly in the community by novice nursing student and fostering family: A case study of Kalantha sub-district community, Muang district, Buriram province. *Udonthani Hospital Medical Journal*, 29(3), 357-370.
- Gunnula, W., Wattananualsakul, T., Srivarom, W., Namkhang, P., & Anuchaivong, P. (2024). case study: the desirable characteristics of graduates for the improvement of the bachelor of education program (four-year program) in physics, chemistry, biology and mathematics, faculty of science, Nakhon Phanom University. *Journal of MCU nakhondhat*, 11(9), 211-221.
- Hinkle, D.E., William, W. and Stephen G.J. (1998). *Applied Statistics for Behavior Sciences*. New York : Houghton Mifflin.
- Jokthong, J., Kehanak, S., Chansaeng, S., Jeraphakdee, N., & Srisodsasuk, P. (2020). Quality of Life of Students in Sirindhorn College of Public Health Suphanburi. *UBRU Journal for Public Health Research*, 9(1), 56–64.
- Kaewkrachok, T., & Promkaew, P. (2025). Factors Influencing Quality of Life among First Year Nursing Students Boromrajonnani College of Nursing, Southern Region, Praboromarajchanok Institute. *The Journal of Boromarjonnani College of Nursing, Suphanburi*, 8(3), 135-146.
- Kongman, K., & Hakeem, C. (2020). Factors Affecting Mental Health Problem of Nursing Students. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 21(3), 331-339.
- Lertsakornsiri, M., & Narumitlert, J. (2021). The study of quality of Life of students in Saint Louis College. *Journal of health and health management*, 7(2), 30–46.
- Liangruenrom, N., Joshanoloo, M., Hutaphat, W., & Kittisuksathit, S. (2025). Prevalence and correlates of depression among Thai university students: nationwide study. *BJPsych open*, 11(2), e59. <https://doi.org/10.1192/bjo.2025.21>
- Mahatnirunkul, S. & et al. (1998). World Health Organization Quality of Life (WHOQOL- BREF), Thai version. Retrieved from <https://dmh.go.th/test/whoqol/>
- Muanhour, C., & Sehakom, V. (2024). Cultural Competence of Nursing Students in Boromarajonnani Nakhon Phanom Nursing Collage, Nakhon Phanom University. *Journal of Environmental Education Medical and Health*, 9(2), 231-237.
- Mueanwaja, O., Romroeng, J., & Suksatan, W. (2018). Factors related to the quality of life of junior nursing students during their nursing practical period. *Journal of Health Science Boromarajonani College of Nursing Sunpasitthiprasong*, 2(1), 12-26.
- Nakhon Phanom University. (2024). NPU Annual report 2024. Retrieved from <https://www.npu.ac.th>

/annual_report/2567-NPUannualreport2024.pdf

- Nakhon Phanom University. (2020). *Results of the Internal Educational Quality Assessment, Nakhon Phanom University 2020*. Retrieved from https://www.npu.ac.th/?page=event_news&news_id=1630999660
- Paiva, U., Cortese, S., Flor, M., Moncada-Parra, A., Lecumberri, A., Eudave, L., Magallón, S., García-González, S., Sobrino-Morras, Á., Piqué, I., Mestre-Bach, G., Solmi, M., & Arrondo, G. (2025). Prevalence of mental disorder symptoms among university students: An umbrella review. *Neuroscience and biobehavioral reviews*, 175, 106244. <https://doi.org/10.1016/j.neubiorev.2025.106244>
- Poomjan, P. (2017). The study of quality of life of preclinical medical students at Faculty of Medicine Siriraj Hospital. *Siriraj Medical Bulletin*, 10(1), 10-17.
- Photiwat, K., & Silphiphat, K. (2023). Factors Related to the Quality of Life of Undergraduate Students in Thailand. *Rajapark Journal*, 17(55), 266-282.
- Rotjanalert, N. (2018). A Study on Learning Competencies of Education Students in Silpakorn University. *Silpakorn Educational Research Journal*, 10(1), 11-27.
- Sakdisthanont, S., Chaochanthuek, C., Baphimai, J., Jitlom, K., & Khonok, R. (2025). The Comparative Study of Quality of Life among Nursing Students, Vongchavalitkul University. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 26(3), 294-301.
- Sanguanrot, K., & Jitkosolvanich, P. (2021). A study on the retention and dropout of undergraduate students in the regular category of Bansomdejchaopraya Rajabhat University during the 2018 - 2020 academic year for status classification and retention of student. *advanced Science Journal*, 21(2), 127-149.
- Sutika, M., & Ngaokham, S. (2017). Evaluation Knowledge of Students in According to Professional Standards of Teachers' Performance Graduate Diploma Program in Teaching Profession, The Far Eastern University. *FEU academic review*, 11(1), 285-295.
- Tanviboonwong, P., Sungthong, P., & Charoenchaipinan, N. (2022). Factors affecting on the quality of life of undergraduate students in srinakharinwirot university ongkharak. *Journal of faculty of physical education*, 25(1), 15-24.
- Thawongsa, K., Srinonyang, P., Aphaiso, P., Chotichai, B., & Sariya, W. (2018). factors influencing quality of student life in mahamakut buddhist university, srilanchang campus. *MBU Education Journal: Faculty of Education Mahamakut Buddhist University*, 6(1), 545-565.
- Visalboon, P., & Booranaklas, W. (2022). The students' quality of life in police nursing college. *Journal of the police nurses and health science*, 14(1), 186-194.
- Yamane, T. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). Harper and Row.